

§ 16a Miljøgodkendelse

Lovbek. nr. 256 af 21/3 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

**Kvægbruget Thorupholmevej
211, 9690 Fjerritslev**

Tilladelsesdato / offentliggørelse: d. 10. oktober 2018

**JAMMERBUGT
KOMMUNE**

Indholdsfortegnelse

Ejer og driftsforhold	3
Miljøgodkendelsen omfatter	3
Miljøgodkendelse efter Husdyrloven	4
VILKÅR.....	4
Beskrivelse og miljøteknisk vurdering af husdyrbruget	8
Lokalisering, landskab og byggeri	8
Indretning og drift.....	9
Natur.....	9
Gener	13
Lugt.....	13
Støj og støv	14
Fluer og skadedyr	14
Transport	15
Affald samt jord, grundvand og overfladevand	15
Bedst Anvendelig Teknik (BAT).....	16
Andre tilladelser.....	16
Retsbeskyttelse	16
Tidligere tilladelser.....	16
Husdyrbrugets ophør	16
Offentlighed og høring.....	17
Klage og søgsmål vejledning	18

Bilag 1 - Placering og beskrivelse af produktionsarealer

Bilag 2 - Miljøkonsekvensvurdering – udarbejdet af LandboNord

Bilag 3 – Oplysninger om transport og affald (fra tidligere miljøgodkendelse)

Ejer og driftsforhold

Dato: 10. oktober 2018
Virksomhedens navn: Holmegård
CVR nr.: 25119126
Matr. nr.. og Ejerlav: 5A Holme By, V. Torup
Adresse: Thorupholmevej 211, 9690 Fjerritslev
Virksomheds ejer: Martin Christensen
Ansøger: Martin Christensen
Ansøgningsskema nr.: 204482 Version nr.: 2
Tilsynsmyndighed: Jammerbugt Kommune
Udarbejdet af: Lisbeth Kromann

Miljøgodkendelsen omfatter

Produktionsareal:

Der godkendes produktionsarealer på i alt 5.325 m². Disse er med fast drænet gulv (skraber og ajleafløb) samt dybstrøelse.

Husdyrtype:

Godkendelsen omfatter en produktion med malkekøer, kvier og kalve samt et mindre areal til heste.

Byggeri:

Udvidelsen sker på adressen Thorupholmevej 211, 9690 Fjerritslev. De eneste bygningsmæssige udvidelser er opstilling af lidt flere kalvehytter, flytning af møddingsplads samt etablering af yderligere en plansilo. Derudover tages et areal på 195 m² i eksisterende stald i brug som egentligt produktionsareal.

Ansøger har ansøgt Jammerbugt kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrlovens § 16a. Sagen er indsendt den 15. maj 2018 gennem det digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk, skema nr. 204482 og supplerende miljøkonsekvensrapport. Beregninger af anlæggets miljøpåvirkninger er foretaget i husdyrgodkendelse.dk.

Der ansøges dermed om godkendelse af den eksisterende produktion og udvidelse efter reglerne om husdyrregulering efter stipladsmodellen (produktionsareal i stedet for antal dyreenheder).

Den ansøgte husdyrproduktion overholder husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for lugt, og Jammerbugt Kommune vurderer, at ændringen kan gennemføres uden væsentlige gener for naboerne. Produktionen overholder ligeledes husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau for ammoniak, og vi vurderer, at driften af husdyrbruget ikke vil forringe naturens tilstand i området. Vi vurderer desuden, at kvægbrugets indretning og drift overholder kravet til BAT (bedste tilgængelig teknik) med hensyn til ammoniak. Vi vurderer samlet set, at det ansøgte husdyrbrug - med de vilkår, der er stillet - ikke vil have væsentlig virkning på miljøet, og at det kan drives på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

Miljøgodkendelse efter Husdyrloven

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Jammerbugt Kommune hermed miljøgodkendelse til udvidelse og drift af ovennævnte landbrugsejendom med mere end 100 m² produktionsareal og ammoniakemission på mere end 3.500 kg N/år på nedenstående vilkår. Godkendelsen er meddelt i medfør af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af husdyrbrug § 16a (lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017).

Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt på en sådan måde, at det indebærer forøget forurening, før udvidelse eller ændringen er godkendt af Jammerbugt Kommune.

Det skal endvidere bemærkes, at virksomheden er omfattet af Husdyrlovens § 39. Her kan tilsynsmyndigheden påbyde afhjælpende foranstaltninger, såfremt virksomhedens drift medfører væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold. Tilsynsmyndigheden kan endvidere meddele påbud, hvis husdyrbruget skønnes at indebære en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold.

VILKÅR

1. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i følgende skema:

Staldnavn	Dyre- og staldsystem	Staldstørrelse, m ²	Produktionsareal, m ²
Eksisterende "ny" kostald	A+B. Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.	4276	2913
	C. Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse.		392
	G. Heste. Dybstrøelse.		18
Eksisterende kostald	D+E. Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.	2704	1420
	F. Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse		195
Kalvehytter	LMNO. Kalve (under 6 mdr). Dybstrøelse.	1845	387

2. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i følgende skema:

Gyllebeholder	Teknologi	Areal, m ²
Gyllebeholder 1	Tæt overdækning (flydelag)	792
Gyllebeholder 2	Tæt overdækning (flydelag)	631
Gyllebeholder 3	Tæt overdækning (flydelag)	848
Møddingsplads	Overdækkes med et tæt-sluttende og vandtæt materiale	480

- Produktionsarealerne skal være placeret i stalde og staldafsnit som beskrevet på kortmaterialet i bilag 1. jf. dog vilkår 4.
- Produktionsarealer til kalvehytter skal være placeret på det anførte areal til kalvehytter, minimum 30 m fra naboskel, højst 20 m fra staldbygninger.

Godkendelsens gyldighed

- Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet senest 6 år efter tilladelsen er givet (den 9. oktober 2024). Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri skal være taget i brug og færdigmeldt til kommunen.

Husdyrbrugets ophør

- Ophører driften af det erhvervsmæssige dyrehold skal dette meddeles til Jammerbugt Kommune.

Gener

Lugt

- Driften af husdyrbruget må ikke give anledning til lugtgener, der af tilsynsmyndigheden anses for at være væsentlige.
- Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel, af husdyrgødning på anlægget lørdag eller søn- og helligdage.

Støj

- Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabo-ejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

10. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støj-målinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støj-grænserne i ovenstående vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Fluer og skadedyr

11. Der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

Ammoniaktab

12. På produktionsarealer af typen "fast drænet gulv med skraber og ajlefløb" skal der i gangarealet være faste, drænede gulve med skraber. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5% af det samlede gangareal i staldene.

13. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time. Skraberens skal være forsynet med timer.

14. Logbog, servicefaktura eller lignende, der dokumenterer, at skraberens er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på kommunens forlangende. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbogen med angivelse af årsag og varighed.

Affald

15. Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativ.

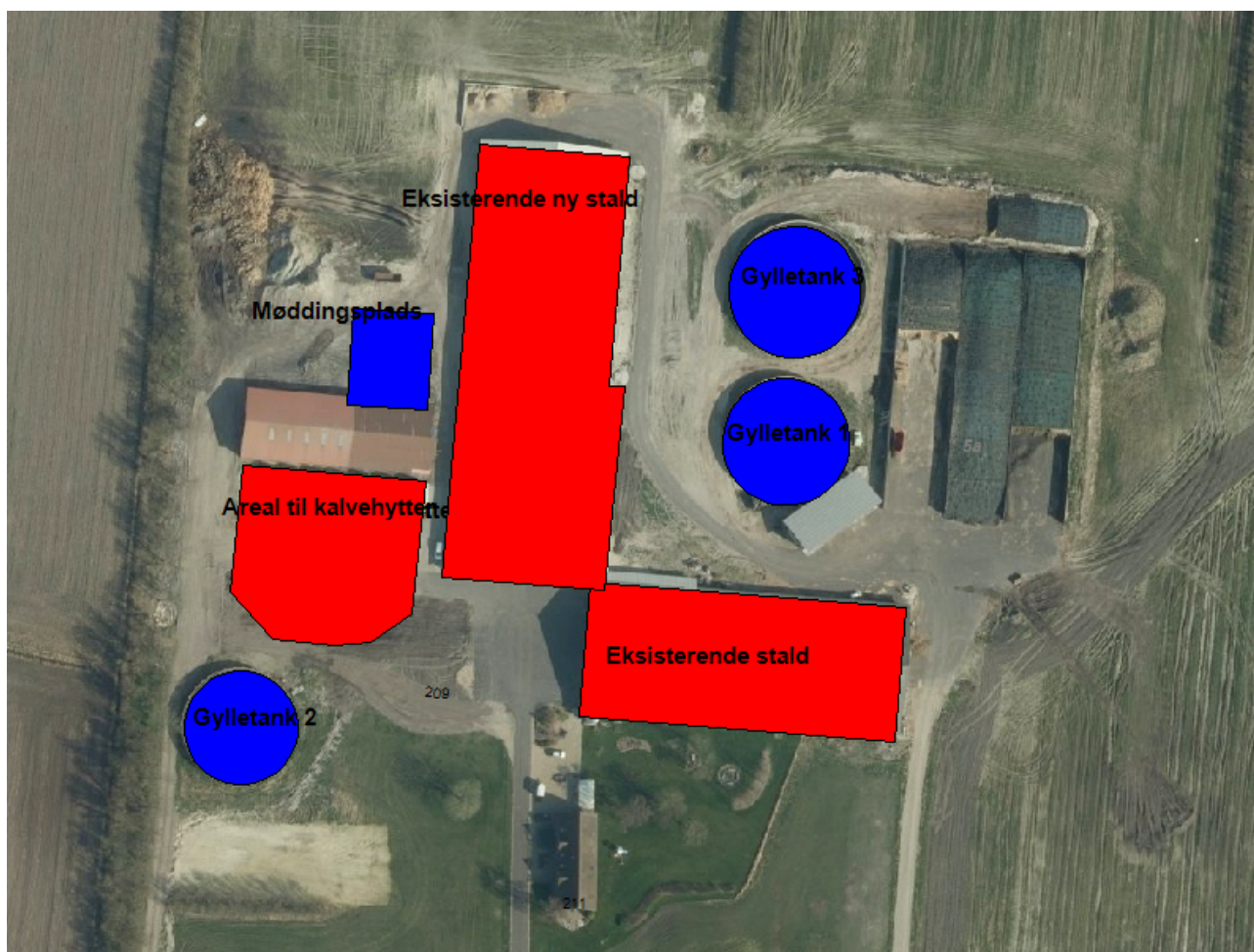
16. Affald skal placeres i egnede beholdere og beskyttet mod vejrlig. Farligt affald skal tillige placeres på en oplagsplads med tæt belægning uden afløb. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand og kloak. Området skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.

Beskrivelse og miljøteknisk vurdering af husdyrbruget

Godkendelsen omfatter en produktion med malkekøer, kvier og kalve samt et mindre areal til heste. De eneste bygningsmæssige udvidelser er opstilling af flere kalvehytter, flytning af møddingsplads samt etablering af yderligere en plansilo. Derudover tages et areal på 195 m² i eksisterende stald i brug som egentligt produktionsareal (med dybstrøelse).

Staldenes placering ses på nedenstående figur og produktionsarealernes placering ses i bilag 1. Der er god overensstemmelse mellem størrelsen (i m²) af de opgjorte produktionsarealer i bilag 1 sammenholdt med tegningsmateriale fra staldenes etablering.

Lokalisering, landskab og byggeri

Ejendommen er beliggende et par kilometer sydvest for Vester Thorup, se kort side 10.

Det er vurderet, at alle afstandskrav til byzone og sommerhusområder, lokalplanlagte områder i landzone samt afstand til nabobeboelse, vandforsyningsanlæg, vandløb, vej mv. i henhold til §§ 6-8 i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. er overholdt, bortset fra afstanden fra kalvehyttearealet til naboskel.

Det er vigtigt, at driftsbygninger og tilhørende anlæg på en landbrugsejendom opleves som et sammenhængende gårdanlæg, hvor de enkelte bygninger ikke fremstår løsrevet fra helheden. Bygninger og anlæg, der opføres med en afstand på under 20 meter mellem sig, vurderes som udgangspunkt for at være en samlet helhed.

For at sikre afstandskrav og hensyn til helhed i forbindelse med opstilling af kalvehytter er der stillet vilkår om, at produktionsareal til opstilling af kalvehytter skal være min. 30 m fra naboskel og max. 20 m fra eksisterende stalde.

Ejendommen er beliggende i område, der er højt prioriteret landbrugsområde og hvor store landbrugsbygninger kan indpasses i området. Endvidere er ejendommen beliggende udenfor områder med særligt værdifuldt landskab eller værdifulde kulturmiljøer.

Anlægget er beliggende udenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt kirke- og skovbyggelinjer.

Kommunen vurderer, at det ansøgte ved sin placering, materialer og udformning ikke vil være i strid med retningslinjerne i Helhedsplan 17 eller de landskabelige hensyn som planloven generelt søger at varetage.

Indretning og drift

I miljøkonsekvensrapporten (bilag 2) er anlæggets indretning og drift beskrevet. Ejendommen drives med en malkekvægsbesætning med kvier. Der ændres ikke i staldsystemet i eksisterende stalde udover, at et ekstra areal på 195 m² tages i brug med dybstrøelse.

Der er indsendt oplysninger om ejendommens opbevaringskapacitet for husdyrgødning. Der er opbevaringskapacitet på ejendommen til ca. 9 mdr.

Natur

Ammoniakpåvirkning fra stald og lager

Ifølge ansøgningsmaterialet medfører projektet, at ammoniaktabet fra stalde og gylletanke stiger fra 1.785,3 til 4.851,6 kg N/år, når der ses på de sidste 8 år – svarende til en meremission på 3.066,3 kg N/år. I forhold til ejendommens nudrift stiger ammoniakemissionen med 377,1 kg N/år.

Ammoniakpåvirkning af natur

Ifølge Husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser er den ammoniakfølsomme natur opdelt i tre kategorier:

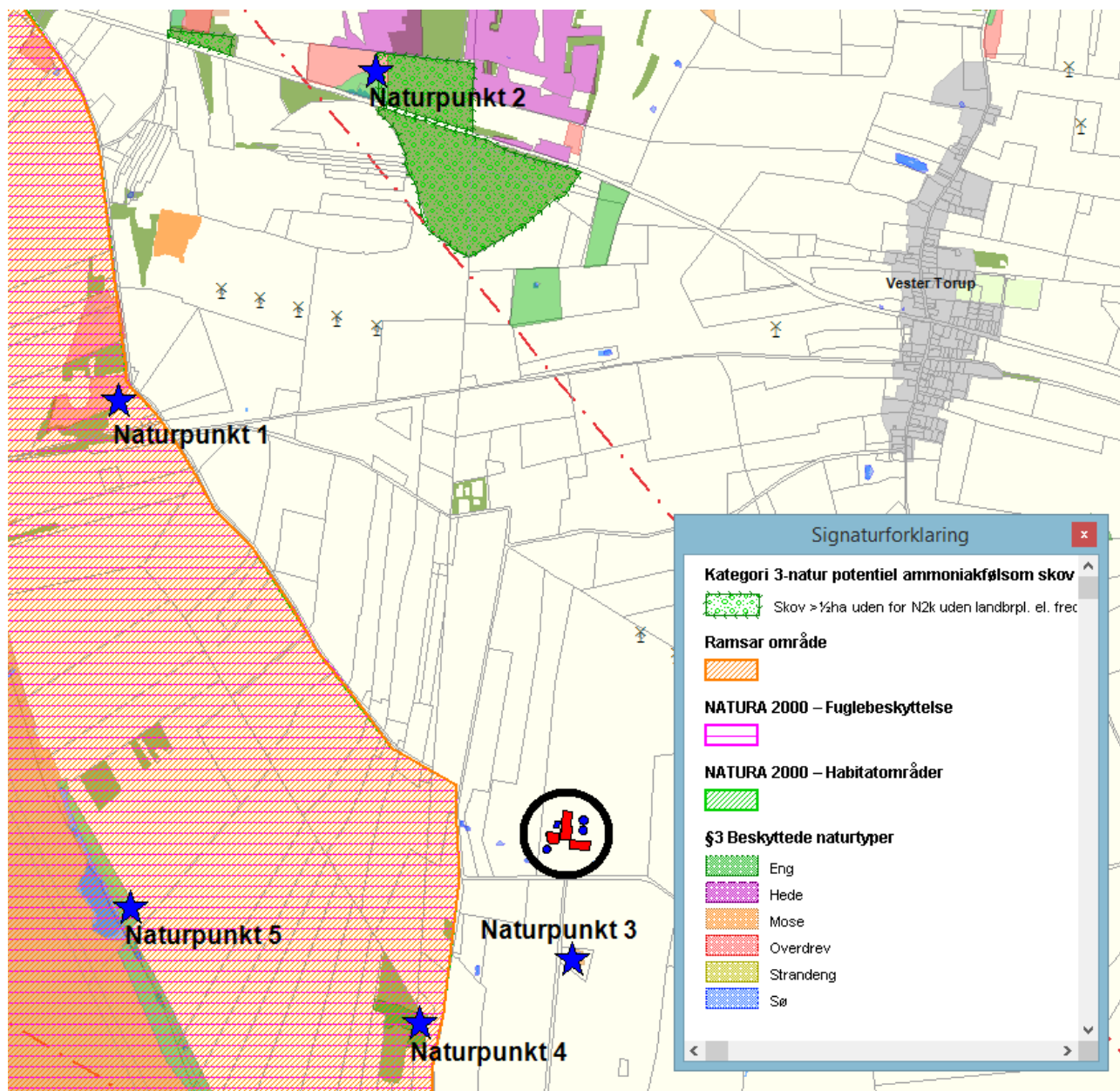
Kategori 1: Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 2: Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).

Kategori 3: Heder, moser og overdrev som ikke er omfattet af kategori 1 og 2, samt ammoniakfølsomme skove.

Naturbeskyttelsesloven: Naturarealer omfattet af Naturbeskyttelsesloven (NBL) og tilknyttede tålegrænser.

Der er via ansøgningssystemet foretaget beregninger af ammoniakdeposition til 5 naturarealer, som er af en ammoniakfølsom naturtype. Beliggenheden fremgår af nedenstående kort.

Naturareal 1: § 3 overdrev beliggende i Natura2000-område ca. 2.270 m nordvest for ejendommen

Naturareal 2: § 3 overdrev større end 2.500 m² ca. 2800 m nord for ejendommen

Naturareal 3: § 3 mose ca. 375 m syd for ejendommen

Naturareal 4: §3 eng ca. 800 m sydvest for ejendommen.

Naturareal 5: §3 eng ca. 1600 m vest for ejendommen.

Ejendommens mer- og totaldeposition af ammoniak til naturpunkterne fremgår af nedenstående skema.

Naturareal					
	Baggrundsbelastning Jammerbugt	Ejendommens Merdeposition (nudrift)	Ejendommens Merdeposition (8 år)	Ejendommens Totaldeposition (ansøgt drift)	Samlet deposition (ansøgt drift)
nr. jf. kortbilag	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år	kg N/ha/år
1 (kategori 1)	13,3	0,0	0,0	0,0	13,3
2 (kategori 2)	13,3	0,0	0,0	0,0	13,3
3 (kategori 3)	13,1	0,0	0,2	0,4	13,5
4 (NBL)	13,2	0,0	0,1	0,1	13,3
5 (NBL)	12,0	0,0	0,0	0,1	12,1

Beregnet vha. ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk. Baggrundsbelastning for Jammerbugt Kommune; kilde: Atmosfærisk deposition 2011, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 30 (2012), Atmosfærisk deposition 2012, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 73 (2013), Atmosfærisk deposition 2013, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 119 (2015), Atmosfærisk deposition 2014, NOVANA, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 163 (2015). Baggrundsbelastningen er beregnet som gennemsnittet af årene 2011-14.

Kategori 1:

Ejendommen ligger lidt over 300 m fra Natura2000 område, Habitatområde 16; "Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg".

Nærmeste kategori 1 naturareal indenfor Natura2000-område er et overdrev ca. 2.300 nordvest for ejendommen (punkt 1).

Ammoniakdepositionen fra ejendommen medfører ikke en beregningsmæssig påviselig deposition til dette naturareal.

Vurdering

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emission fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter, der er udpegningsgrundlag for Natura 2000 områder.

Kategori 2:

Der er indenfor 2000 m ingen arealer med kategori 2 natur.

Ca. 2.800 meter nord for ejendommen ligger et overdrevsareal, der kan betegnes som kategori 2 natur (punkt 2). Med den konkrete ansøgning får dette arealet ikke en beregningsmæssig påviselig deposition.

Vurdering

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må der max være en totaldeposition på 1 kg N/ha pr. år til kategori 2 natur.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at ændringen i ammoniak-emissionen fra ejendommen som følge af projektet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer på nærliggende naturarealer eller forringe tilstanden af naturtyper og arter

Kategori 3:

Der er indenfor 1000 m et §3-areal med mose, der er kategori 3 natur (punkt 3).

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav når merdeposition på arealet er mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Der er ikke ammoniakfølsom skov indenfor 1000 m fra ejendommen.

Vurdering

Merdepositionen til mosen er under 1 kg N/ha pr. år. Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal der ikke stilles krav her.

Naturbeskyttelsesloven

Der er to §3 arealer med eng (fersk) henholdsvis 800 m sydvest for ejendommen og 1600 m vest for ejendommen. Disse er ikke omfattet af Kategori 3-natur, men af Naturbeskyttelsesloven og skal derfor vurderes i forhold til tålegrænser for pågældende naturtype. For fersk eng ligger tålegrænsen på 15-25 kg N/ha/år, hvilket er væsentlig over den totale deposition på arealerne i ansøgt drift, der er på hhv. 13,3 og 12,1 kgN/ha/år.

Vurdering

Tålegrænserne for arealerne kan overholdes med god margin. Dette gælder ligeledes for de ovennævnte arealer med overdrev og mose.

Bilag IV arter, fredede arter eller rødlistede arter

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder (Natur 2000-område) eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen.

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der ved ejendommen kan være:

- Odder
- Markfirben
- Spidssnudet frø
- Strandtudse
- Stor vandsalamander
- Vandflagermus
- Skimmelflagermus

Der ændres ikke på vandhuller, vandløb, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padde og krybdyr. Der fjernes nogle ældre staldbygninger, men der er ikke konkret kendskab til, at disse er levested for flagermus. Det vurderes, at der ikke sker fysiske ændringer i forbindelse med projektet, som vil kunne påvirke nærmeste Natura 2000-område væsentligt.

Jammerbugt Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på den nationale rødliste som sårbare eller truet på eller umiddelbart op til det ansøgte husdyrbrug.

Gener

Lugt

Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 30 skal lugtpåvirkning vurderes i forhold til tre kategorier af naboer: naboer i enkeltbeboelse, naboer i samlet bebyggelse og områder i byzone. Der skal beregnes såkaldt "geneafstande" i forhold til hver af disse nabokategorier. Ud fra ansøgers oplysninger om dyreart, staldsystem og maksimale staldbelægning beregnes den nødvendige geneafstand. Geneafstandene er et udtryk for, hvor langt der skal være fra anlægget til naboerne, for at lugtgenerne ikke er urimeligt store.

Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer, hvis der indenfor 300 meter fra byzone o.lign. samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor emissionen er højere end 750 kg N.

Områdetype	Lovens krav: minimums afstand (m) – Geneafstanden	Aktuelle afstande (m) – vægtet gennemsnits afstand
Lokalplanlagt område i landzone	604	5118
Samlet bebyggelse	419	1848
Enkelt bolig	128	600

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld udnyttelse af produktionsarealet. Alle stalde indgår i beregningen.

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumskrav til lugtgeneafstande til de forskellige typer af beboelser i området.

Staldafsnit, der er placeret længere væk end 120 pct. af den ukorrigerede geneafstand, beregnet på baggrund af alle staldafsnit på husdyrbruget, medtages ikke i lugtberegningen. Det elektroniske ansøgningssystem bortskreener automatisk sådanne anlæg ved lugtberegning.

Nærmeste byzone er Klim.

Nærmeste samlet bebyggelse er bebyggelsen i Vester Thorup.

Thorupholmevej 194 er nærmeste enkeltbolig i landzone. (Staldafsnittene ligger placeret 300° til 60 °nord for denne). Enkeltbolig er defineret som følgende: En ejendom uden landbrugspligt i landzone, som ikke ejes af driftherren. Vustholmevej 224 ligger omtrent i samme afstand og har 1 landbrug over 750 kgN/ indenfor en afstand af 100 m. Ifølge senarieberegning er geneafstanden ligeledes på 128 m og den aktuelle vægtede gennemsnitsafstand på 570 m.

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionen. Lugtbidrag fra ejendommens gylletank forventes kun ved omrøring og udkørsel.

Jammerbugt kommune forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Lugtgenerne fra staldventilation kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr.

Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedrørende rengøring og staldhygiejne. Ved regulering af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug i området.

Støj og støv

I forhold til husdyrbrugloven skal kommunen vurdere, om støjen fra husdyrbruget vil medføre væsentlige miljømæssige gener for omkringboende. Beskrivelse af støjkilder fremgår af Miljøkonsekvensrapporten.

Støj fra produktionen og daglig drift forventes hovedsagelig at blive på samme niveau som i den eksisterende produktion. Dog vil der være en forøgelse i antallet af transporter på mellem 15-20% svarende til 150-175 transporter årligt. Nærmeste naboer er en landbrugs-ejendom, med beboelse beliggende i en afstand af ca. 200 m samt en ejendom beliggende ca. 150 m nordvest for ejendommen, hvor beboelse nyligt er nedrevet.

Jammerbugt Kommune vurderer, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem i forhold til de omkringboende. Der er derfor ikke foretaget eller krævet støjberegninger eller målinger i forbindelse med meddelelse af denne godkendelse.

De væsentligste støvkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder. Jammerbugt Kommune vurderer ligeledes, at støvgener heller ikke forventes at kunne udgøre et problem i forhold til omkringboende.

Fluer og skadedyr

Husdyrbruget skal bekæmpe og forebygge flueproblemer ved at følge retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, samt efter kommunens anvisninger.

Husdyrbruget har indgået aftale om privat sikringsordning for bekæmpelse af rotter.

Jammerbugt Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Transport

I forhold til husdyrbrugloven skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til husdyrbruget vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der endvidere stilles vilkår om hvilke veje, der benyttes ved til- eller frakørsel. Selve belastningen af det lokale vejnet reguleres af den relevante vejlovgivning, mens færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Det er general praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde og beboere af ejendomme i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug.

Eksisterende transporter er der redegjort for i eksisterende miljøgodkendelse fra 2016 (se bilag 3).

Som tidligere nævnt under støjafsnittet øges antallet af transporter med 150-175 transporter årligt. Det vil være hensigtsmæssigt, at transporter til og fra ejendommen så vidt muligt foregår i tidsrummet kl.07-18. Til- og frakørsel sker ad indkørsler fra Thorupholmevej.

Det er kommunens vurdering, at bedriften ligger hensigtsmæssigt i forhold til til – og frakørselsforhold. Det vurderes, at ind- og udkørsel til ejendommen kan ske uden at give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Der er ikke stillet vilkår i forhold til transport.

Affald samt jord, grundvand og overfladevand

Opbevaring og håndtering af affald skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ og den øvrige lovgivning på området. Der er stillet vilkår til opbevaring af farligt affald.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er der en detaljeret beskrivelse af affaldstyper, opbevaring, modtager m.v. (se bilag 3). Der sker ikke væsentlige ændringer i disse.

Spildevand fra bedriften skal håndteres og opbevares i overensstemmelse med gældende lovgivning – herunder husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Området ligger udenfor grundvandsinteresser. Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som definerer hvilke handlinger, som skal der skal sættes i værk i tilfælde af uheld og spild på ejendommen.

Jammerbugt vurderer på baggrund af ansøgningen, at husdyrbruget ikke vil udgøre en særlig risiko for forurening af jord, grund- og overfladevand.

Lys

Da der ikke ligger nabobeboelse lige op ad ejendommen vurderes lysgener ikke at udgøre et problem.

Bedst Anvendelig Teknik (BAT)

En ansøgning om godkendelse skal overholde kravet om at overholde BAT, hvis ammoniakemissionen er over 750 kg N. Det betyder, at emissionen fra produktionen skal reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

BAT er fastlagt for hvert staldafsnit for sig ud fra produktionsarealets størrelse i m² og emissionsfaktoren for den enkelte dyre- og stalddtype. BAT niveauet er fastlagt i godkendelsesbekendtgørelsen og den maksimale emission for ansøgningen beregnes i www.husdyrgodkendelse.dk.

For det konkrete projekt er BAT-kravet beregnet til 4.852 kg N/år og den ansøgte produktions faktiske emission er 4.852 kg N/år (fordelt på 3.770 kg N/år fra stalde og 1.081 kg N/år fra gødningslagre). BAT-kravet er således overholdt ved, at stalderne er etableret med BAT-gulv.

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampningen skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Jammerbugt Kommune finder hermed, at de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening med ammoniak ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik er truffet.

Andre tilladelser

Eventuelle andre nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse til kalvehytter, er ikke omfattet af denne miljøtilladelse. Nybyggeri og ændring af eksisterende stalde kræver en særskilt byggetilladelse.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøtilladelse følger 8 års retsbeskyttelse. Retsbeskyttelsens udløber i 2026. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m. v. § 40

Tidligere tilladelser

Denne godkendelse erstatter miljøgodkendelse fra 6. juli 2016.

Husdyrbrugets ophør

Ved virksomhedens eventuelle ophør, vil stalde blive rengjort og gyllekummerne tømte. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål vil inventar og tekniske anlæg blive fjernet, og bygningerne tilpasset det nye formål. Hvis gyllebeholderen ikke skal anvendes efter ophør, vil den blive taget ud af drift i henhold til reglerne beskrevet i bekendtgørelse om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft.

Offentlighed og høring

Oplysninger om ansøgningen har været offentlig annonceret i juni 2018. Der indkom ingen bemærkninger eller ønsker om fremsendelse af udkastet til afgørelse.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 4. september 2018 udsendt til høring hos ansøger selv, ansøgers konsulent, naboer og skønnede parter. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage, frem til 4. oktober 2018. Der indkom ingen bemærkninger til udkastet.

Vejledende konsekvenszone er ifølge husdyrgodkendelse.dk beregnet til 542 m.

Udkast til afgørelsen blev sendt til:

- ejer Martin Christensen
- konsulent Karoline Holst, LandboNord

Naboer (både ejere og lejere) og parter

- Vustholmevej 224, 9690 Fjerritslev
- Vustholmevej 228, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 167, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 171, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 185, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 190, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 194, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 210, 9690 Fjerritslev
- Thorupholmevej 253, 9690 Fjerritslev

Afgørelsen blev fremsendt til:

- ejer Martin Christensen
- konsulent Karoline Holst, LandboNord

Underretning om afgørelsen:

- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord – e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 København V – e-mail: mail@dkfisk.dk.
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Kirkedalsvej 4, Vedslet, 9732 Hovedgård – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk.
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V e-mail: ae@ae.dk.
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – e-mail: dnjammerbugt-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk.
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V – e-mail: natur@dof.dk

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>) og til orientering i ugeavisen.

Klage- og søgsmålvejledning

Denne afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af:

- Ansøger
- Enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Lokale foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø samt rekreative interesser som hovedformål, og som har meddelt kommunalbestyrelsen, at de ønsker underretning om afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer i det omfang, de har klageret over den konkrete afgørelse, jævnfør Miljøbeskyttelseslovens §§ 99 og 100.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Jammerbugt kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for privatpersoner og 1.800 for virksomheder og organisationer. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klager skal være modtaget senest 4 uger efter afgørelsen er meddelt og offentliggjort på Digital Miljø Administration (<https://dma.mst.dk/>), hvilket vil sige den 7. november 2018. Virksomheden informeres om eventuelle klager, når klagefristen er udløbet.

Eventuelle klager har ikke opsættende virkning for så vidt angår retten til at udnytte godkendelsen, med mindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 96.

Denne afgørelse kan i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 101 indbringes for domstolene indtil 6 måneder fra den dato, hvor afgørelsen er meddelt, eller hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter, at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Bilag 1 - Placering, størrelse og beskrivelse af produktionsarealer

Nedenstående tabel giver et overblik over ejendommens bygninger og de tilhørende produktionsarealer.

Den omtrentlige placering af de benævnte arealer er skitseret på ovenstående oversigt over bygningerne.

Nye stald	Ansøgt	Nudrift	
	m ²	m ²	
Malkekøer og kvier Sengestald med fast drænet gulv A+B	2913	2913	A: 104,9 x 15,65 = 1642 B: 81,22 x 15,65 = 1271
Malkekøer og kvier Dybstrøelse C	392	392	C: 26,2 x 15,65 = 410
Heraf heste G	18	18	G: 2x3x3= 18
I alt	3323	3323	

Eksisterende stald	Ansøgt	Nudrift	8 års drift	
	m ²	m ²	m ²	
Malkekøer og kvier Sengestald med fast drænet gulv D + E	1420	1420	1420	D:49,2x13=640 E:60 x 13= 780
Malkekøer og kvier - Dybstrøelse F	195			F: 15x13 =195
I alt	1615	1420	1420	

Kalvehytter	Ansøgt	Nudrift	8 års drift	
	m ²	m ²	m ²	
Småkalve Dybstrøelse L: 22 enkelthytter M: 7 Dan Egtved hytter N: 28 nye kalvehytter O: 1 Ny Dan Egtved hytte	387	261,48		L :22 x 1,3 x 1,8 =51,48 M: 7 x 5 x 6 = 210 N :28 x 1,3 x 1,8 =65,52 O: 5 x 6 =30
I alt	387	261,48		

LandboNord

Miljøkonsekvensrapport, Kvæg

Oplysninger om ansøger

Ansøger:	Martin Christensen	Konsulent:	Karoline Holst
Tlf.:	24236762	Tlf.:	9624 2571
E-mail:	martinchristensen282@gmail.com	E-mail:	kho@landbonord.dk
	25119126	Dato	7/5 2018
CVR:	Thorupholmevej 211	Versions nr.:	Version 1
Sagsadresse:	204482		
SkemaID:	16a		
Ansøgningstype:			

Ikke teknisk resume

Ansøgningen omfatter en udvidelse af den eksisterende produktion på Thorupholmevej 211, hvor der i dag er en tilladt besætning på 300 årskøer med tilhørende opdræt. Bedriften har en Miljøgodkendelse fra 2016.

Udvidelsen finder hovedsageligt sted i de eksisterende bygninger. De eneste bygningsmæssige udvidelser er opstilling af lidt flere kalvehytter, flytning af møddingspladsen samt etablering af yderligere en plansilo.

Med udvidelsen vil der blive plads til at øge besætningen til ca. 350 årskøer med tilhørende opdræt.

I ansøgningen er der lavet tekniske beregninger på hhv. ammoniakbelastning på nærliggende naturområder og lugtgeneafstande til nærmeste nabo, samlede bebyggelse og byzone.

Da der er BAT gulv i begge stalde for at reducere ammoniakudledningen. Det har ikke været nødvendigt at lave tekniske tiltag til lugtreduktion ift. at kunne overholde lugtkravene. Ansøger tilsigter en god staldhygiejne for ad den vej at reducere lugtemissionen fra ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at udvidelsen af dyreholdet kan gennemføres uden uacceptable påvirkning af natur og omkringboende.

Udvidelsen af dyreholdet på ejendommen vil tilsvarende forøge antallet af transporter på ejendommen.

Det er ansøgers vurdering, at antallet af transporter til og fra ejendommen kan afvikles på en tilfredsstillende måde – uden gener for andre brugere af det offentlige vejnet.

Beskrivelse af det ansøgte

Nedenstående beskrivelse omfatter særkender ved ansøgningen, det ansøgte placering og det ansøgte væsentligste påvirkninger på miljøet.

Ansøgningen omfatter en udvidelse af produktionsarealet på Thorupholmevej 211, i form af opstilling af yderligere 125 m² kalvehytter. Der er redegjort for udvidelsen omfang på medsendte bilag 2.

I ansøgt drift søges der herudover om tilladelse til opførelse af en ny møddingsplads på 20 x 24 m samt yderligere en plansilo på 15 x 65 m.

Ansøgningen, skema ID 204 482, indeholder beskrivelse af ansøgt drift, nudrift og 8-års drift på ejendommen og produktionsarealerne. Der er på medsendte bilag 2 angivet produktionsareal i hhv. ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er ingen bi-aktiviteter på ejendommen.

LandboNord

Landskab, geologi og kulturmiljø

Udvidelsen etableres ved opstilling af lidt flere kalvehytter, etablering en møddingsplads bag maskinhuset samt yderligere en plansilo. Udvidelsen vil derfor ikke fremstå synlig for omgivelserne, men vil fremstå som én enhed med resten af ejendommen.

Området omkring ejendommen er præget af landbrugsdrift, og ifølge kommuneplanen er området udpeget som værdifuldt landbrugsområde.

Farve og arkitektonisk udtryk

Møddingspladsen etableres med en halvmur af beton. Den nye plansilo etableres, så den ligner de allerede eksisterende plansiloer.

Bygge- og beskyttelseslinjer

Der er ingen konflikter med bygge- og beskyttelseslinjer af nogen art.

Kommunale udpegninger

Området er udpeget som et særligt værdifuldt landbrugsområde.

Grundvand

Området ligger udenfor grundvandsinteresser.

Overfladevand

Tagvand fra stalde, øvrige produktionsbygninger samt stuehus ledes til terræn.

Generelle afstandskrav

Jf. udpegninger i it ansøgningen er afstandskrav i henhold til §8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug overholdt.

Ammoniak og påvirkning af natur og Natura 2000-områder

Udvidelse af staldanlægget er i ansøgningen, skema ID 204 482, vurderet ift. ammoniakemission fra staldanlægget og påvirkningen fra denne på nærliggende naturområder og nærmeste Natura 2000-område. Det er vurderet, at merbelastningen på nærliggende naturområder ikke kan medføre nogen tilstandsændring af naturområder. I alle tilfælde er merbelastningen beregnet til under 1 kg N/ha/år. På Natura 2000-området er der beregnet en totalbelastning på 0,0 kg N/ha/år. Det er vurderet, at dette ikke kan medføre nogen negativ påvirkning af Natura 2000-området ift. opnåelse af målsætningen for området.

Habitatdirektivets bilag IV-arter og andre arter

Udvidelsen medfører en marginal forøgelse i udledningen af ammoniak fra anlægget.

Med udgangspunkt i beregninger af ekstra tilførsel af atmosfærisk båret ammoniak fra anlægget til beskyttede naturområder i området, er det vurderet at ingen beskyttede naturområder modtager så meget ammoniak, at naturtilstanden bliver påvirket negativt i forhold til deres nuværende tilstand.

Der er ikke fundet konkrete registreringer af bilag 4 arter indenfor 1 kg konsekvenszone for ammoniak.

Projektet vil medføre en beskedent forøgelse af antallet af transporter til anlægget og dermed ændre støjbilledet en smule.

Det vurderer derfor, at der ikke vil være væsentlige påvirkninger af yngle- eller rastepladser for bilag IV-arter.

Rekreative og kulturhistoriske interesser

Syd og vest for bedriften ligger Vejlerne og disse områder er udpeget som større sammenhængende landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Staldanlægget inkl. nye bygninger ligger 2-4 km fra disse udpegninger. Derfor vil disse kulturmiljøer ikke påvirkes hverken visuelt eller fra den daglige drift af landbruget. Projektet i sig selv vil ikke ændre forholdet til rekreative og kulturhistoriske interesser.

Der er ingen fredninger, beskyttede jord- eller stendiger eller fortidsminder registreret i eller umiddelbart omkring projektområdet.

LandboNord

Trafik og transport

Adgangsvejen til ejendommen sker af Thorupholmevej.

Udvidelsen af produktionen vil medføre øget trafik på det omkringliggende vejnet med ca. 150-175 transporter årligt, en forøgelse på 15-20 %.

Den interne transport på ejendommen er indrettet, så den giver minimum gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport af mindre offentlige veje.

Gylletransporter og transporter med markafgrøder er sæsonbetonet, mens øvrig transporter med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året.

Det vurderes samlet set, at vejnettet omkring ejendommen uden væsentlige problemer for den øvrige trafik vil kunne afvikle transporterne i forbindelse med landbruget.

Lugt og påvirkning af nærmeste omkringboende

Udvidelsen af staldanlægget er tilsvarende vurderet ift. lugtmission og lugtgeneafstande til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Beregningerne i skema ID 204 482 viser, at alle lugtgeneafstandskrav er overholdt til alle typer af områder. Det vurderes dermed, at udvidelsen ikke kan medføre nogen uacceptabel påvirkning af omkringboende ift. lugtpåvirkning.

Støj og støv

De normale støjkilder på ejendommen vil være malkeanlæg, højtryksrensere, foderanlæg, gyllepumper, den daglige brug af traktorer samt transporter til og fra ejendommen.

Indblæsning af foder kan ligeledes give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj, når dyrene flyttes mellem staldafsnittene.

Malkeanlægget kører to/tre gange i døgnet. Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne, dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette.

Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt efterårets høstarbejde i marken.

Gyllepumper kører ca. 3 gange dagligt. Pumperne er elektriske og meget støjsvage. De væsentligste støjkilder på ejendommen er håndtering af halm til strøelse samt håndtering af foder.

Det vurderes at støj- og støjkilder ikke vil kunne påvirke nærmeste naboer i væsentligt grad.

Jord

I projektområdet er der ikke udlagt råstofgraveområde eller råstofinteresseområde. I forbindelse med etableringen af møddingsplads og plansilo skal der laves et mindre jordarbejde, men dette vurderes ikke at komme i konflikt med råstoffer.

Uheld og risici

De største miljømæssige risici på en landbrugsejendom er er utilsigtet udslip af kemikalier og udslip af gylle.

Ved pumpning af gylle er der altid overvågning.

Der henvises desuden til afsnittet om management og egenkontrol, samt beredskabsplan (bilag 3).

Affald

Affald der fremkommer ved anlæggets drift vil blive opbevaret og bortskaffet i henhold til de til enhver tid gældende regler.

Døde dyr

Døde dyr opbevares og afhentes af DAKA jf. regler om afhentning af dyr i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Afhentningsplads er angivet på bilag 2.

Skadedyr

Skadedyr bekæmpes generelt i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt kommunens anvisninger. Der er fast aftale med et firma omkring rottebekæmpelse. Der anvendes Neporex (eller tilsvarende middel) som larvemiddel til bekæmpelse af fluelarver ved kalvene. Dette hindrer flueproblemer.

Befolkning og menneskers sundhed

Befolkningen påvirkes mest direkte af trafikale gener og lugt, jf. tidlige afsnit herover.

Der udledes ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin, der ville kunne give anledning til en negativ påvirkning af sundheden.

Det vurderes, at der med de beskrevne tiltag og hensyn er taget tilstrækkeligt hensyn til befolkningen og at udvidelsen ikke vil medføre nogen uacceptabel påvirkning.

Reduktion af miljøpåvirkning og afværgeforanstaltninger

Herunder beskrives ansøgers valg til reduktion af miljøpåvirkninger og anvendte afværgeforanstaltninger.

Støj

Malkeanlæg vedligeholdes og rengøres efter behov for at reducere støjpåvirkningen. Flytning af dyr planlægges hvis muligt til at ske indenfor alm. arbejdstid. Brugen af andet maskinel forsøges ligeledes henlagt til dagtimerne – dog med forbehold for, at der i særlige spidsbelastningsperioder (såning og høst) er brug for at kunne anvende maskinel udover det tidsrum.

Lugt

Lugtemissionen fra staldanlægget søges reduceret ved kontinuert at fastholde en god staldhygiejne og anvende god management i staldene.

Ammoniak

Der er anvendt BAT gulv i staldene for at reducere ammoniakemissionen.

På de eksisterende gylletanke uden overdækning sørger ansøger til stadighed for, at der er et velfungerende flydelag på gylletankene.

Beskyttelse af jord og grundvand

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som definerer hvilke handlinger, der skal ske i tilfælde af uheld og spild på ejendommen.

Undersøgte alternativer

Alternativet til det ansøgte projekt vil være etablering af en mælkeproduktion på en anden ejendom. Den planlagte produktion vil i stedet udnytte rammerne på bedriften optimalt.

Pt. råder ansøger ikke over andre ejendomme, hvor der kan gennemføres en udvidelse svarende til den i denne ansøgning beskrevne – henset til smitterisiko, logistik og andre ejendommens placering ift. natur og omkringboende.

Med udvidelsen af produktionen opnås en harmonisk bedrift med begrænset transport af levende dyr.

Samtidig er der forholdsvis langt fra ejendommen til natur og naboer og vil derfor medføre en begrænset påvirkning af omgivelserne.

0-alternativet vil medføre at ejendommens produktion stagnere. Det er et absolut must at husdyrholdet på ejendommen kan udvides for at kunne udbygge gode produktionsresultater og fortsætte produktionen på stedet.

BAT – Bedst anvendelig teknologi

I ansøgningen redegøres der for brugen af BAT for følgende 4 områder:

- Staldindretning
- Foder
- Opbevaring/behandling af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi samt management.

LandboNord

I ansøgningen er der under de enkelte områder redegjort for ansøgers valg af teknik og evt. fravalg af oplagte teknikker. Der tages i redegørelsen udgangspunkt i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv svine og fjerkræhold samt BAT-blade og teknologibeskrivelser fra Miljøstyrelsen. For IE-brug redegøres der i øvrigt for overvejelser over alternative teknologier.

Staldindretning og BAT

Staldsystemer i ansøgt situation fremgår af IT-ansøgningen. Herunder beskrives krav til BAT på ammoniak.

Redegørelse for anvendelse af BAT ammoniak

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 4.852 kgN/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelsen af BAT bliver 4.852 kgN/år. BAT-kravet er dermed overholdt.

BAT-kravet overholdes ved at staldene er opført med BAT gulv.

Samlet konklusion

Med udgangspunkt i ovenstående beregninger konkluderer ansøger, at tiltag udover de allerede anvendte i ansøgningen ikke vil være økonomiske proportionale i forhold til den miljøeffekt der opnås. Det vurderes derfor, at BAT-niveauet for denne ejendom overholdes.

Foder, foderopbevaring og fodringstrategi og BAT

Bedriftens eget grovfoder er basis i foderrationen og der suppleres med indkøbt kraftfoder, korn, mineraler, vitaminer m.m. Der tages analyser af alt grovfoder, således at foderplanen kan optimeres efter bl.a. energi- og proteinindhold. Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent. Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende og der udarbejdes EndagesFoderKontrol (EFK).

Køerne fodres med en fuldfoderblanding. Ungdyr fodres ligeledes med en fuldfoderblanding baseret på grovfoder (græs, majs, halm etc.), mens småkalve tildeles mælk og korn/kraftfoder.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Med henblik på at reducere dyrenes N-udskillelse er det BAT at tilpasse foderet til dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser (fasefodring), at optimere foderet på baggrund af fordøjelige/disponible næringsstoffer samt at tilsætte foderet aminosyrer. Derudover nævnes det, at visse fodertilsetninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

BREF-dokumentet omhandler alene slagtesvin og fjerkræ og ikke kvæg og lign. Idet koen er en drøvtygger, kan de forhold der er nævnt i BREF-dokumentet ikke ukritisk overføres til en kvægproduktion. Således er det f.eks. ikke muligt at anvende fytase eller syntetiske aminosyrer. I de senere år har der imidlertid været øget forsknings- og rådgivningsmæssig fokus på fosfor og fordringsnormen for fosfor er reduceret. Gennem foderplanlægningen er der ligeledes fokus på indholdet af såvel fosfor som protein i foderblandingen.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning og BAT

Husdyrgødningen oplagres i ejendommens eksisterende gylletanke og på den nye møddingsplads. Der er redegjort på oplagring i IT-ansøgning, skema ID 204 482 og lagre er indtegnet på anlægstegningen (bilag 2).

På alle gylletanke laves der naturligt flydelag eller flydelag med snittet halm eller tilsvarende og der føres logbog.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav til pumper etc. Der udføres 10-års beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Der foretages ikke behandling (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lign.) af husdyrgødningen på anlægget. Der er tilstrækkeligt areal til rådighed i nærområdet til at det ikke er nødvendigt at fjerne en del af husdyrgødningen.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnlige af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Jf. BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften med visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, markedsmuligheder for produktion af grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning, med BREF-dokumentet vurderes det at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Energi- og resurseforbrug og BAT

Der er redegjort for det nuværende og det forventede energi- og resurseforbrug efter udvidelsen i nedenstående tabel:

Ressource	Nudrift	Ansøgt
Elforbrug til lys, malkning m.v.	204.000 kWh	204.000 kWh
Drikke- og vaskevand	15.000 m ³	17.000 m ³
Indkøbt korn og kraftfoder	750 t	900 t

Ansøger tilsigter løbende at reducere både energi- og andet resurseforbrug på ejendommen for at reducere miljøpåvirkning og forbedre det økonomiske indtjeningsgrundlag. Der er naturlig ventilation i alle staldbygninger. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkekøling. Varmen anvendes til brugsvand i malkestald.

I den nye kostald er der etableret LED belysning, og i begge stalde er der vågelysbelysning med få armaturer om natten.

I takt med, at belysningen udskiftes i eksisterende stalde vil der blive opsat lavenergi-belysning.

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødige spild. Lækager identificeres og repareres.

Redegørelse for anvendelse af BAT

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbrug og andet resurseforbrug i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers tiltag med henblik på reduktion af energiforbruget med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT. For så vidt angår energibesparende belysning er det

dog først i takt med udskiftning af belysningen at den fulde energibesparende effekt opnås. I forbindelse med kommende investeringer vil muligheder for vandbesparelser endvidere indgå i overvejelserne.

Generel management

Herunder beskrives ansøgers tilgang til management på ejendommen ift. produktionen:

- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov.
- Bedriften har fast dyrlægeaftale.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.
- Der føres medicinjournal og logbog for gylletanke.
- Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant.
- Køletanken tæthedsprøves hvert år af et autoriseret kølefirma.
- Der er lavet beredskabsplan således at evt. uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 3).
- Der leveres mælk til Arla og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Arlagården, der stiller en række krav til de daglige rutiner på ejendommen.
-

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Samlet konklusion

Sammenholdes ansøgers redegørelse for management og egenkontrol med BREF-dokumentet vurderes det, at det ansøgte projekt lever op til BAT.

Bilag 3 – Oplysninger om transporter og affald – uddrag fra tidligere miljøgodkendelse

Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/år	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel	Antal/År	Kapacitet pr. transport	Transportmiddel
Transport af tilskudsfoder	20	12 tons	Lastbil	24	30 tons	Lastbil
Transport ensilage	200	40 m3	Traktor	400	40 m3	Traktor
Dieselolie	8	5900 l	Lastbil	4	5900 l	Lastbil
Afhentning tyrekalve	26	-	Lastbil	26	-	Lastbil
Afhentning slagtekøer	12	-	Lastbil	12	-	Lastbil
Halm	10	30	Traktor	10	30	Traktor
Afhentning af døde dyr	12	-	Lastbil	12	-	Lastbil
Udbringning husdyrgødning	190/20	25/10 tons	Traktor	390/54	25/10 tons	Traktor
Mælk	183		Lastbil	183		Lastbil
Affald	52	-	Lastbil	52	-	Lastbil
Transporter i alt	733			1193		

Affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder pr. år	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemi-kalieaffald:						
Spildolie			Serviceværksted	-	13.02.08	06.01
Olietromle	I værksted		Serviceværksted	1	15.01.04	56.20
Blyakkumulatorer	Ingen					
Rester af bekæmpelsesmidler			Kommunal modtagestation	Ingen	02.01.05	05.12
Kanyle i særlig beholder			Kommunal modtagestation		18.02.02	05.13
Tørbatterier – Ni-Cd		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Tørbatterier – Kviksølv		Egen	Kommunal modtagestation	1	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Container	Harald Pedersen		varierer	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Container	Harald Pedersen		varierer	15.01.02	52.00
Bigbags af PE-plast	Container	Harald Pedersen		varierer	15.01.02	52.00
Lysstofrør og elsparepærer		Egen	Kommunal modtagestation		20.01.21	79.00
Jern og metal	Intet fast	Produkthandler	Produkthandler	varierer	02.01.10	56.20
Diverse brændbart	Container	Harald Pe-		varierer	Afhæn-	19.00

inkl. tomme medicinglas		dersen			gig af indhold / 15.01.07	
Glas	Intet fast	Egen	Kommunal modtagestation		20.01.02	51.00